

**T.C.
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ**

**2024–2025
EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI**

DÖNEM V

**KLİNİK FARMAKOLOJİ
STAJI EĞİTİM
PROGRAMI**

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

2024-2025

EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

DÖNEM V

KLİNİK

FARMAKOLOJİ STAJI

DEKAN	PROF. DR. FATMA EMEL KOÇAK
BAŞ KOORDİNATÖR	DOÇ. DR. AYŞE KOÇAK SEZGİN
DÖNEM V KOORDİNATÖRÜ	DOÇ. DR. İBRAHİM GÜVEN KARTAL
DÖNEM V KOORDİNATÖR YARDIMCISI	DR. ÖĞR. ÜYESİ YEŞİM GÜNER
DÖNEM V KOORDİNATÖR YARDIMCISI	DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞAHİNDE ATLANOĞLU
STAJ SORUMLUSU	PROF. DR. KEVSER EROL

STAJ SÜRESİ : 1 Hafta

AKTS KREDİSİ: 2 Kredi

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 2024
2025 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILI
DÖNEM V KLİNİK
FARMAKOLOJİ DERS BİLGİ
FORMU

KLİNİK FARMAKOLOJİ STAJI

STAJ TANIMI

EĞİTİM DÖNEMİ: 5. SINIF

YERLEŞKE: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Evliya Çelebi Yerleşkesi.

EĞİTİM BİRİMLERİ: Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı

STAJDA GÖREV ALACAK EĞİTİCİLER:

Prof. Dr. Kevser EROL (Anabilim Dalı Başkanı)
Doç. Dr. Fikriye Yasemin ÖZATİK
Dr. Öğr. Üyesi Ulya KESKİN

STAJ SORUMLUSU: Prof. Dr. Kevser EROL

İLETİŞİM

ADRES: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Evliya Çelebi Yerleşkesi, Tavşanlı Yolu. 10. Km KÜTAHYA

TELEFON: 0 535 9688815

E-MAIL: kevser.erol@ksbu.edu.tr

DÖNEM	Güz/Bahar				
YIL	HAFTALIK DERS SAATİ				
Güz/Bahar	Teorik	Uygulama	AKTS	DERS TÜRÜ	DİL
	2	35	2	ZORUNLU	Türkçe
DERSİN KATEGORİSİ					
Dahili Tıp Bilimleri	Tıbbi Farmakoloji				
DERSİN ÖĞRENİM HEDEFLERİ					
<ol style="list-style-type: none"> Etkili iletişim becerilerini kullanarak, ayrıntılı ve güvenilir anamnez alır. Örnek vakalar üzerinden genel durum ve vital bulguları (solunum sayısı, kalp hızı, vücut ısısı ve kan basıncı) değerlendirir Örnek vakalar üzerinden tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilir Akılcı İlaç Kullanma ilkelerini, etkinlik, güvenlik, uygunluk, maliyet açısından değerlendirerek uygular. Uygun hastada, uygun hastalık, uygun ilaç, uygun doz ve uygun doz aralığı, uygun süre ve uygun yol ile ilaç kullanımı yapabilir ve reçete düzenler. Güncel bilimsel verilere ulaşır, analiz eder ve yorumlar. Klinik karar verme ve tedavi düzenleme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular. 					
KLİNİK FARMAKOLOJİ STAJ ÖLÇME DEĞERLENDİRME					
YARIYIL İÇİ		Faaliyet Türü		%	
		Karne		Sınavların ön şartı	
		Staj sonu yazılı sınav		50	
		Staj sırasında performans		50	
1- KARNE:					
<p>Temel Mesleki Becerileri içeren karneler staj boyunca öğrenci tarafından bu beceriler yapıldıkça doldurulacak ve Staj Sorumlusu Öğretim Üyesine onaylatılacaktır. Karnesini tamamlamayan öğrenciler Staj sonu sınavlarına giremeyecektir.</p>					
2- STAJ SONU YAZILI SINAV (%50)					
1. Düzey: Klinik bilgileri değerlendiren yazılı sınav					
2. Düzey: Klinik karar vermeyi değerlendiren yazılı sınav					
3- STAJ SIRASINDA PERFORMANS (%50); Staj sırasında performans; Reçete düzenleyebilme, örnek vakalar üzerinden tarama ve tanısal amaçlı inceleme, sonuçlarını yorumlayabilme, akılcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme, bilimsel verileri derleyebilme, tablo ve grafiklerle özetleyebilme, bilimsel verileri uygun yöntemlerle analiz edebilme ve sonuçları yorumlayabilme, güncel literatür bilgisine ulaşabilme ve eleştirel gözle okuyabilme, klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygulayabilme gibi beceriler izlenerek değerlendirilir.					

4- STAJ BAŞARI NOTUNUN HESAPLANMASI

Stajyer hekim karnesinin/becerilerin doğrudan gözlemi ve onaylanması staj sonu sınavlarının ön şartıdır. Staj sonu notu, yazılı sınav notunun %50'si, staj sırasındaki performansının %50'si toplanarak hesaplanır. Staj sonu notu 60 ve üzerinde olanlar stajdan başarılı kabul edilir.

DERSİN KISA İÇERİĞİ

Bu stajda öğrencilere; toplumda sık görülen Hipertansiyon, Akut Tonsillit, Üriner Sistem Enfeksiyonları, Diyabet, Peptik Ülser gibi hastalıklarda uygun hastada uygun ilacın seçilmesi ve bu ilacın uygun doz ve uygun ve zamanda kullanımı konusunda öğrencilere beceri kazandırılması planlanmıştır. Staj süresince o öğrenciden sorumlu öğretim üyesi tarafından stajyer karnesi doldurulur.

DERSİN AMAÇLARI

Bu stajda öğrenci; reçete yazabilme, hasta ile iletişim kurabilme, hastanın hastalığına uygun ilacı seçebilme, bu ilacı uygun dozda, uygun sürede uygun aralıklarda kullanabilme ve kullanmış olduğu ilaçlara ait gelişebilecek yan ve toksik etkilerin neler olduğunu bilme ve bu yan/toksik etkiler geliştiğinde ilaç ile ilgili uygun yaklaşımı sergileme bilgi ve becerisine sahip olacaktır.

DERSİN MESLEK EĞİTİMİNİ SAĞLAMAYA YÖNELİK KATKISI

Bu stajın sonunda öğrenci; Akılcı İlaç Kullanımı ilkelerine uygun olarak ilaç seçimi yapar ve reçete yazar.

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARI

Staj sonunda öğrenciler;

Uygun hastada,
Uygun hastalık,
Uygun ilaç,
Uygun doz ve uygun doz aralığı,
Uygun süre ve
Uygun yol ile ilaç kullanımı yapabilir.

TEMEL DERS KİTABI

1. Clinical pharmacology, D.R Laurence eight edition, Churchill Livingstone.
2. Klinik Farmakolojinin esasları ve temel düzenlemeler, Prof. Dr. S. Oğuz Kayaalp.
3. Akılcı Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji. Prof. Dr. S. Oğuz KAYAYALP, 13.baskı. 2012. Pelikan Yayıncılık.
4. Temel ve Klinik Farmakoloji. Bertram G. Katzung. 2014. Nobel Tıp Kitapevi.
5. Goodman and Gilman'ın Farmakoloji ve Tedavi El Kitabı.2. Baskı.2016. Güneş Tıp Kitapevleri.

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Walley T, Clinical pharmacology and therapeutics in undergraduate medical education in the UK
2. Dukes G Clinical pharmacology and primary health care in Europe.
3. Hardman JG, Limbird LE, Gilman AG, The Pharmacological Basis of Therapeutics, McGraw-Hill, New York, (10th ed.)2001.
4. Brody TM, Larner J, Minneman KP, Human Pharmacology Molecular to Clinical Mosby, Boston, (3 th ed.) 1998.
5. Rang HP, Dale MM, Ritter JM, Pharmacology, Churchill Livingstone, Edinburgh, (3th ed.)1995.

DERSTE GEREKLİ ARAÇ VE GEREÇLER

Yazı tahtası, Tıbbi Farmakoloji Kitapları, Bilgisayar, Projektör.

KLİNİK FARMAKOLOJİ STAJ DERSLERİ

EĞİTİM YÖNTEMİ	DERS SAATİ
Hasta Başı Eğitim/Vizit	
Klinik Beceri Uygulamaları	
Olguya Dayalı Öğrenme	35
Sunum (Teorik Ders)	2
Poliklinik Uygulamaları	-
Seminer/Olgu Sunumu	
Küçük Grup Olgu Çalışması	
Serbest Çalışma	3
TOPLAM	40

DERS	EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNTEMİ	ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ
Klinik Farmakoloji Staj Tanıtımı ve Rasyonel Farmakoterapinin Önemi	Teorik	YS, SSP
Rasyonel farmakoterapinin temelleri	Teorik	YS, SSP
Hipertansiyon Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Belirlenmesi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Hipertansiyon Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Etkinlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Hipertansiyon Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Güvenlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Hipertansiyon Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Uygunluk Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Hipertansiyon Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Maliyet Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Hipertansiyon Tanısı olan bir hastaya genel yaklaşım	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Akut Tonsillofarenjit Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Belirlenmesi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Akut Tonsillofarenjit Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Etkinlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Akut Tonsillofarenjit Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Güvenlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP

Akut Tonsillofarenjit Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Uygunluk Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Akut Tonsillofarenjit Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Maliyet Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Akut Tonsillofarenjit tanısı olan bir hastaya genel yaklaşım	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
İdrar yolu enfeksiyonlarının tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Belirlenmesi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
İdrar yolu enfeksiyonlarının tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Etkinlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
İdrar yolu enfeksiyonlarının tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Uygunluk Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
İdrar yolu enfeksiyonlarının tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Maliyet Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
İdrar yolu enfeksiyonu tanısı olan bir hastaya genel yaklaşım	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Peptik Ülser Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Belirlenmesi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Peptik Ülser Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Etkinlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Peptik Ülser Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Güvenlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Peptik Ülser Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Uygunluk Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Peptik Ülser tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Maliyet Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Peptik Ülser tanısı olan bir hastaya genel yaklaşım	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Diyabet Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Belirlenmesi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Diyabet Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Etkinlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP

Diyabet Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Güvenlik Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Diyabet Tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Uygunluk Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Diyabet tedavisinde Kullanılan İlaç Gruplarının Maliyet Analizi	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Diyabet tanısı olan bir hastaya genel yaklaşım	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP
Reçete Bilgisi ve Uygun Reçete Yazımı	Olgu dayalı öğrenme	YS, SSP

YS: Yazılı sınav; SSP: Staj sırasında performans

KLİNİK FARMAKOLOJİ STAJI HASTALIKLARI/KLİNİK PROBLEMLER LİSTESİ	
1. Akut böbrek yetmezliği	T
2. Akut glomerulonefrit	T
3. Akut koroner sendrom	T
4. Allerjik reaksiyon	TT
5. Anafilaksi	TT
6. Angina pectoris	T
7. Aplastik anemi	T
8. Benign prostat hipertrofisi	T
9. Demir eksikliği anemisi	TT
10. Dermatit (atopik, kontakt, seboreik)	TT
11. Diabetes mellitus	T
12. Esansiyel hipertansiyon	TT
13. Feokromositoma	T
14. Gastroenteritler	TT
15. Gastro-özefageal reflü	TT
16. Gestasyonel diyabet	T
17. Glokom	T
18. Hiperemesis gravidarum	T
19. Hipoglisemi	TT
20. İlaç yan etkileri	TT
21. Migren	TT
22. Peptik hastalık (ülser)	TT
23. Pnömoniler	T
24. Pulmoner hipertansiyon	T

25. Üriner sistem enfeksiyonları	TT
26. Ürtiker ve anjioödem	TT
27. Üst solunum yolu enfeksiyonları	TT

KLİNİK FARMAKOLOJİ STAJI KARNESİ

Staj Başlangıç Tarihi:	Staj Bitiş Tarihi:
Teorik ders saati: 2 saat (Dersin adı, anlatan öğretim üyesi, anlatıldığı tarih ve saati ile ilgili detaylara online olarak erişilebilir)	
Pratik ders saati:36 saat Hasta olgu örnekleri üzerinden hasta-hekim ilişkisi ve akılcı ilaç seçimi uygulaması, reçete yazma uygulaması	
STAJIN AMACI	
Bu stajda öğrenci; reçete yazabilme, hasta ile iletişim kurabilme, hastanın hastalığına uygun ilacı seçebilme, bu ilacı uygun dozda, uygun sürede uygun aralıklarda kullanabilme ve kullanmış olduğu ilaçlara ait gelişebilecek yan ve toksik etkilerin neler olduğunu bilme ve bu yan/toksik etkiler geliştiğinde ilaç ile ilgili uygun yaklaşımı sergileme bilgi ve becerisine sahip olacaktır.	
ÖĞRENME HEDEFLERİ	KARŞILADIĞI YETKİNLİK ve YETERLİK ALANLARI (UÇEP-2020'ye göre) *
Etkili iletişim becerilerini kullanarak, ayrıntılı ve güvenilir anamnez alır.	YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCUSU YETERLİK 1.1.1, 1.1.2 YETKİNLİK 2.1.MESLEKİ ETİK VE PROFESYONEL İLKELERİ BENİMSEYEN YETERLİK 2.1.1, 2.1.2 YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ YETERLİLİK 2.5.1, 2.5.2
Örnek vakalar üzerinden genel durum ve vital bulguları (solunum sayısı, kalp hızı, vücut ısısı ve kan basıncı) değerlendirir	YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCUSU YETERLİK 1.1.6
Örnek vakalar üzerinden tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilir	YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCUSU YETERLİK 1.1.6
Akılcı ilaç Kullanma ilkelerini, etkinlik, güvenlik, uygunluk, maliyet açısından değerlendirerek uygular.	YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCUSU Yeterlik 1.1.6, 1.1.7.
Uygun hastada, uygun hastalık, uygun ilaç, uygun doz ve uygun doz aralığı, uygun süre ve uygun yol ile ilaç kullanımı yapabilir ve reçete düzenler.	YETKİNLİK 1.1. Sağlık Hizmeti Sunucusu Yeterlik 1.1.6, 1.1.7 YETKİNLİK 2.1. Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen Yeterlik 2.1.2. YETKİNLİK 2.5. İletişimci Yeterlik 2.5.3.
Güncel bilimsel verilere ulaşır, analiz eder ve yorumlar.	YETKİNLİK 3.1. Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren Yeterlik 3.1.2. YETKİNLİK 3.2. Yaşam Boyu Öğrenen Yeterlik 3.2.2.
Klinik karar verme ve tedavi düzenleme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.	YETKİNLİK 3.1. Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren Yeterlik 3.1.3 YETKİNLİK 3.2. Yaşam Boyu Öğrenen Yeterlik 3.2.2.

5. SINIF ÖĞRENCİSİNİN KLİNİK FARMAKOLOJİ STAJINDA UYGULANIRKEN GÖZLEMLEMESİ/NASIL YAPILACAĞINI BİLMESİ GEREKEN BECERİLER				
Temel Hekimlik Uygulamaları	Düzyey* (1-4)	Sorumlu Öğretim Üyesi	YTR	YTZ
I. GENEL VE SORUNA YÖNELİK FİZİK MUAYENE				
II. KAYIT TUTMA, RAPORLAMA VE BİLDİRİM				
Reçete düzenleyebilme (en az 10 adet)	4			
III. LABORATUVAR TESTLERİ VE İLGİLİ DİĞER İŞLEMLER				
Örnek vakalar üzerinden tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	4			
IV. GİRİŞİMSEL VE GİRİŞİMSEL OLMAYAN UYGULAMALAR				
Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme	4			
V. KORUYUCU HEKİMLİK VE TOPLUM HEKİMLİĞİ UYGULAMALARI				
VI. BİLİMSEL ARAŞTIRMA İLKE VE UYGULAMALARI				
Bilimsel verileri derleyebilme, tablo ve grafiklerle özetleyebilme	4			
Bilimsel verileri uygun yöntemlerle analiz edebilme ve sonuçları yorumlayabilme	3			
Güncel literatür bilgisine ulaşabilme ve eleştirel gözle okuyabilme	3			
Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygulayabilme	4			
VII. SAĞLIKLIKLIK				
Sağlıklı beslenme	4			
VIII. TARAMALAR				

*Not:

1. Temel hekimlik uygulamalarının öğrenme düzeyleri UÇEP-2020 (Tablo 2.4.1)'e göre belirlenir.
2. Sayı belirtilmeyen uygulamalar en az 1 kez yapılmalı/gözlemlenmelidir.
3. Değerlendirmeler servis/staj sorumlusu öğretim üyesi tarafından belirlenir.
4. Staj karnesi staj bitiminden 1 hafta önce staj sorumlusu öğretim üyesine teslim edilir.